

Programma

- Inleiding
- Triage en casuïstiek
- Afsluiting

Inleiding: Leren van calamiteiten

- Meestal gaan dingen goed!
- Delen van ervaringen uit de praktijk
- Samen reflecteren

Het
Acute
Aneurysma
Aortae
Abdominale
(A)AAA:

'Top' 6 gemiste diagnoses inspectie gezondheidszorg

1.ACS

2 **(A)AAA**

3. CVA.

4.Sepsis

5.Longembolie

6.SAB

Aneurysma

Aneurysma = abnormale verwijding van een slagader

- Kan overal in het lichaam zitten
- Hoe groter de (relatieve) diameter, hoe groter de kans op scheuren
- Normale diameter aorta is: tot 3 cm
- Aneurysma Abdominale Aortae (AAA) is het meest voorkomend en kan acuut levensbedreigend zijn (AAAA)

Aneurysma Aortae Abdominale (AAA)

- Veel patiënten hebben geen klachten!
- Voornaamste risicofactoren:
 - Mannelijk geslacht en ouderdom
 - Roken
 - Hoge bloeddruk
 - Verhoogd cholesterol
 - Overgewicht

AAA: Diagnose en behandeling

Diagnose

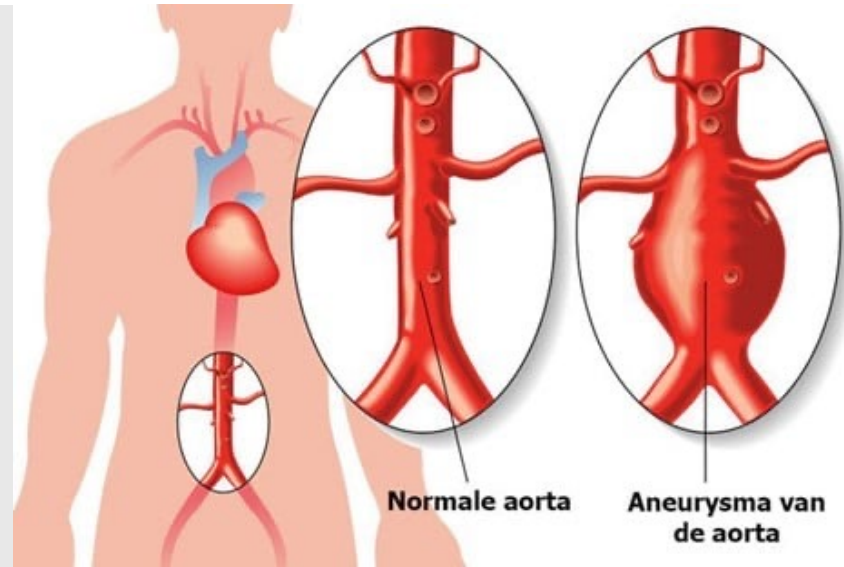
- Vaak een toevallsbevinding of bij onderzoek van risicopatiënten
- Echo en/of CTA-scan

Behandeling

- Aneurysma > 5 cm bij vrouwen en > 5.5 cm bij mannen
- Plaatsing van prothese of stent

Acuut AAA: AAAA

Wanneer de diameter toeneemt,
wordt de vaatwand steeds zwakker
en
kan ruptureren (AAAA).

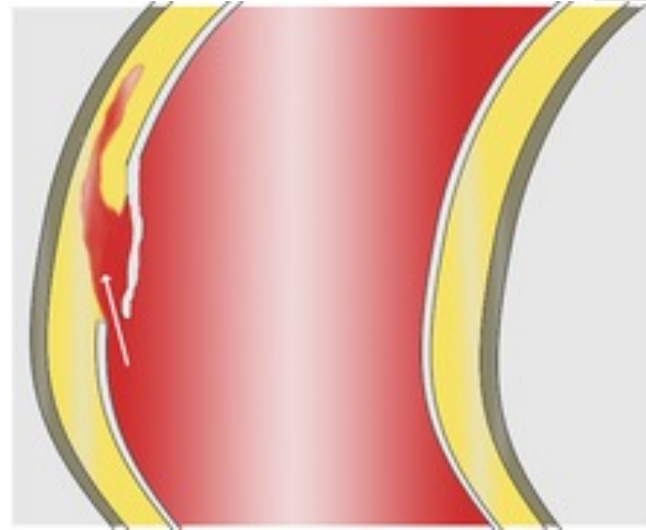
Dreigend/ acuut AAA: (A)AAA

- Alleen binnenwand
(dissectie; dreigend AAA)

- Binnenwand en buitenwand (AAA).

Het Acute Aneurysma Aortae Abdominale:

Kans op sterfte:

- **80-90%**
- **25%**, voor patiënten die op tijd het ziekenhuis bereiken

Klassieke symptomen Acuut AAA

- Per acuut hevige scheurende buik- of rugpijn
- Vegetatieve verschijnselen
- Shock

'Vroege' symptomen van dreigend AAAA

- Plots ontstane buik- en/of rugpijn
- Pijn niet logisch te verklaren
- Vegetatieve verschijnselen (voorbij)
- Beloop met wisselende symptomen
- Patiënt ouder dan 65 jaar, met vaatlijden

- Inleiding
- **Triage en casuïstiek**
- Afsluiting

Casus 1: man, 71 jaar 00.30u

Band

Echtgenote belt naar de HAP

Casus 1: man, 71 jaar 00.30u

Casus 1: man, 71 jaar 00.30u

Ingangsklacht rugpijn, hevig

U4

Urgentie 0 1 2 3 4 5 Vervolgactie HA

1 i Rugpijn:	☐ Nee of matig (<7)	☒ Hevig (8-10) onderin de rug	☐ Hevig (8-10) midden in de rug of hoger	
1 i Aneurysma, vermoeden:	☒ Nee	☐ Ja, vermoeden o.b.v. verhaal	☐ Ja, aangetoond aneurysma	
1 i Vegetatieve verschijnselen:	☐ Nee	☐ Voorbij	☐ Ja	
2 i Buikpijn:	☐ Nee/nauwelijks (<4)	☐ Matig (5-7)	☐ Hevig (8-10)	
2 i Urineretentie:	☐ Nee	☐ Ja		
2 i Doof gevoel rijbroekgebied:	☐ Nee	☐ Ja		
3 i Koorts:	☐ Nee	☐ Vermoedelijk niet	☐ Vermoedelijk wel	☐ Ja
3 i Uitvalsverschijnselen 1 of beide benen:	☐ Nee	☐ Ja		

Casus 1: man, 71 jaar 00.30u

Ingangsklacht rugpijn, hevig

U1

Urgentie

0 1 2 3 4 5

Vervolgactie: AMBU

1 i Rugpijn: Nee of matig (<7) **Hevig (8-10) onderin de rug** Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Aneurysma, vermoeden: **Nee** Ja, vermoeden o.b.v. verhaal Ja, aangetoond aneurysma

1 i Vegetatieve verschijnselen: Nee Voorbij **Ja**

Casus 1: man, 71 jaar 00.30u

Ingangsklacht rugpijn

Urgentie A

0 1 2 3 4 5

Vervolgactie HA

1 i Rugpijn: Nee of matig (<7) Hevig (8-10) onderin de rug Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Vegetatieve verschijnselen: Nee Voorbij Ja

Urgentie B

0 1 2 3 4 5

Vervolgactie HA

1 i Rugpijn: Nee of matig (<7) Hevig (8-10) onderin de rug Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Vegetatieve verschijnselen: Nee Voorbij Ja

Urgentie C

0 1 2 3 4 5

Vervolgactie HA

1 i Rugpijn: Nee of matig (<7) Hevig (8-10) onderin de rug Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Aneurysma, vermoeden: Nee Ja, vermoeden o.b.v. verhaal Ja, aangetoond aneurysma

1 i Vegetatieve verschijnselen: Nee Voorbij Ja

Urgentie D

0 1 2 3 4 5

Vervolgactie AMBU

1 i Rugpijn: Nee of matig (<7) Hevig (8-10) onderin de rug Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Aneurysma, vermoeden: Nee Ja, vermoeden o.b.v. verhaal Ja, aangetoond aneurysma

1 i Vegetatieve verschijnselen: Nee Voorbij Ja

Casus 2: man, 83 jaar 08.30u

SDA; Dochter belt voor vader: Hr is sinds vannacht niet lekker, ineens veel pijn onderin de rug. Hr heeft toen ook urine laten lopen en viel vanmorgen bijna om toen hij in de keuken stond. Bij liggen erg pijnlijk, klam. Hr zelf: spreekt volzinnen, kortademig-, misselijk-, duizelig+ (licht in het hoofd), waarschijnlijk geen koorts, bleek+. Zelfzorg, geen pijnstilling.

Hulpvraag: visite, kan echt niet naar de HAP komen

Voorgeschiedenis: -

Medicatie: -

Casus 2: man, 83 jaar 08.30u

NTS-triage; ingangsklacht rugpijn

Urgentie

- 1 i Rugpijn: Nee of matig (<7) Hevig (8-10) onderin de rug Hevig (8-10) midden in de rug of hoger
- 1 i Vegetatieve verschijnselen: Nee Voorbij Ja
- 2 i Buikpijn: Nee/nauwelijks (<4) Matig (5-7) Hevig (8-10)
- 2 i Urineretentie: Nee Ja
- 2 i Doof gevoel rijbroekgebied: Nee Ja
- 3 i Koorts: Nee Vermoedelijk niet Vermoedelijk wel Ja
- 3 i Uitvalsverschijnselen 1 of beide benen: Nee Ja
- 4 i Uitstraling rugpijn: Nee Ja, tot de knie Ja, voorbij de knie
- 4 i Pijn bij het plassen: Nee (<4) Ja (>5)

Casus 2: man, 83 jaar; 08.30u NTS-triage; ingangsklacht rugpijn

Urgentie 0 1 2 3 4 5 Vervolgactie HA

1 i Rugpijn: Nee of matig (<7) **Hevig (8-10) onderin de rug** Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Aneurysma, vermoeden: **Nee** Ja, vermoeden o.b.v. verhaal Ja, aangetoond aneurysma

1 i Vegetatieve verschijnselen: Nee Voorbij Ja

2 i Buikpijn: Nee/nauwelijks (<4) Matig (5-7) Hevig (8-10)

2 i Urineretentie: Nee Ja

2 i Doof gevoel rijbroekgebied: Nee Ja

3 i Koorts: Nee Vermoedelijk niet Vermoedelijk wel Ja

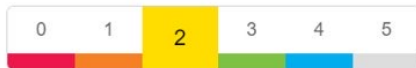
3 i Uitvalsverschijnselen 1 of beide benen: Nee Ja

Casus 2: man, 83 jaar 08.30u

NTS-triage; ingangsklacht rugpijn

Urgentie

A

Vervolgactie HA

1 i Rugpijn:

Nee of matig (<7) **Hevig (8-10) onderin de rug** Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Aneurysma, vermoeden:

Nee Ja, vermoeden o.b.v. verhaal Ja, aangetoond aneurysma

1 i Vegetatieve verschijnselen:

Nee **Voorbij** Ja

Urgentie

B

Vervolgactie AMBU

1 i Rugpijn:

Nee of matig (<7) **Hevig (8-10) onderin de rug** Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Aneurysma, vermoeden:

Nee Ja, vermoeden o.b.v. verhaal Ja, aangetoond aneurysma

1 i Vegetatieve verschijnselen:

Nee Voorbij **Ja**

Casus 1: man, 71 jaar 00.30u

Je bent triagist en je gaat overleggen met de huisarts

- Wat is **je vraag**?
- Wat is **de urgentie**?
- Welk **Toestandsbeeld en medische criteria**?
- Wat zegt **je gevoel**?
- Wat is de **hulpvraag van/voor de patiënt**?

Casus 3: man, 81 jaar 03.30u

SDA; Dochter belt voor vader. Hr heeft sinds gisterenavond buikpijn. Pijn zit rechts onderin de buik. Meneer zelf aan de lijn. Pijn plots begonnen met een steek in de buik. Pijn zit onderin de buik/ bij de lies. Bij begin van de pijn gevoel van onwel worden en erg zweten. Plassen g.b. ontlasting g.b. Geen pob, niet benauwd. Nog geen pijnstilling gebruikt.

Hulpvraag: dochter wil dat de HA kijkt

Voorgeschiedenis: ritmestoornissen, hoge bloeddruk.

Medicatie: hoge bloeddruk

Casus 3: man, 81 jaar 03.30u

Je bent triagist:

Wat vind je belangrijke aspecten om bij deze casus tot een passende Urgentie te komen?

Heb je voldoende gegevens?

Casus 3: man, 81 jaar 03.30u

- Patiënt **belt niet zelf in de nacht**
- Het gaat om een oudere man met (**plotse**) buikpijn
- Er zijn **vegetatieve verschijnselen** (onwel worden)
- de mate van pijn in combinatie met het toestandbeeld (**beloop in film**)
-

Casus 3: man, 81 jaar 03.30u

U2

Urgentie

A

0

1

2

3

4

5

Vervolgactie

HA

1 i Buikpijn:

Nee/nauwelijks (<4)

Matig (5-7)

Hevig (8-10)

1 i Bloedbraken:

Nee

Gering

Matig

Hevig

1 i Aneurysma, vermoeden:

Nee

Ja, vermoeden o.b.v. verhaal

Ja, aangetoond aneurysma

1 i Vegetatieve verschijnselen:

Nee

Voorbij

Ja

Urgentie

B

0

1

2

3

4

5

Vervolgactie

HA

1 i Buikpijn:

Nee/nauwelijks (<4)

Matig (5-7)

Hevig (8-10)

1 i Bloedbraken:

Nee

Gering

Matig

Hevig

1 i Aneurysma, vermoeden:

Nee

Ja, vermoeden o.b.v. verhaal

Ja, aangetoond aneurysma

1 i Vegetatieve verschijnselen:

Nee

Voorbij

Ja

Vegetatief of vasovagaal ?!

Circulation

i | Acut en/of abnormaal beloop: is de patiënt in shock? massaal bloedverlies, geen palpabele pulsaties, zichtbaar gestuwde halsvenen, klam, koud en transpireren

- Is het i-tje van ABCD: helpend?
- Beschouw bij een oudere flink zweten/transpireren als vegetatief, totdat het tegendeel bewezen is..

NTS-triage; ingangsklacht rugpijn en/of buikpijn

- Bij een **'hevige pijn'** verschijnt de (extra) criteriavraag: **'Aneurysma, vermoeden'**
- **Vegetatieve verschijnselen 'ja'** leidt tot **U1**
- **Vegetatieve verschijnselen 'voorbij'** leidt tot **U2**

Aarzeling om tot een U1 te komen

- ABCD is nog niet 'bedreigd'
- Langer bestaande klacht die nu ineens verergert
- Meerdere U1's tijdens een dienst
- Hele keten in actie bij een verdenking AAAA

**STILSTAAN
BIJ JE
HANDELEN
IS
VOORUITGANG**

Loesje

Samenvattend: Bij 'Vroege' symptomen van dreigend AAAA

- Niet logisch te verklaren, plots ontstane buik- en/of rugpijn
- Vegetatieve verschijnselen (voorbij)
- Beloop met wisselende symptomen (film)
- Patiënt ouder dan 65 jaar, met vaatlijden

==> Bespreek samen met de huisarts kritisch de triage

Project “Ketenkans”

met subsidie
van ZonMw:

- Het sneller herkennen van de voortekenen van een dreigende AAAA.
- Een voorstel voor het maken van een echo om te zien of er sprake is van een AAA.

Take home message

Bij niet logisch te verklaren **plotse heftige buik-/rugpijn** met **(fluctuerende) vegetatieve verschijnselen** bij een oudere:

"Denk aan een dreigend AAAA!"

Casus 1: Ingangskl

Urgentie

0 1 2 3 4 5

1 i **Rugpijn:** Nee of matig (<7) Hevig (8-10) onderin de rug Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i **Vegetatieve verschijnselen:** Nee Voorbij Ja

2 i **Buikpijn:** Nee/nauwelijks (<4) Matig (5-7) Hevig (8-10)

2 i **Urineretentie:** Nee Ja

2 i **Doof gevoel rijbroekgebied:** Nee Ja

3 i **Koorts:** Nee Vermoedelijk niet Vermoedelijk wel Ja

3 i **Uitvalsverschijnselen 1 of beide benen:** Nee Ja

4 i **Uitstraling rugpijn:** Nee Ja, tot de knie Ja, voorbij de knie

4 i **Pijn bij het plassen:** Nee (<4) Ja (>5)

Casus 1: Ingangskl

U5

Urgentie

0 1 2 3 4 5

Vervolgactie:

1 i Rugpijn: Nee of matig (<7) Hevig (8-10) onderin de rug Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Vegetatieve verschijnselen: Nee Voorbij Ja

2 i Buikpijn: Nee/nauwelijks (<4) Matig (5-7) Hevig (8-10)

2 i Urineretentie: Nee Ja

2 i Doof gevoel rijkroeggebied: Nee Ja

3 i Koorts: Nee Vermoedelijk niet Vermoedelijk wel Ja

3 i Uitvalsverschijnselen 1 of beide benen: Nee Ja

4 i Uitstraling rugpijn: Nee Ja, tot de knie Ja, voorbij de knie

4 i Pijn bij het plassen: Nee (<4) Ja (>5)

Casus 1: Ingangskl

U2

Urgentie

0 1 2 3 4 5

Vervolgactie HA

1 i Rugpijn: Nee of matig (<7) Hevig (8-10) onderin de rug Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Vegetatieve verschijnselen: Nee Voorbij Ja

Urgentie

0 1 2 3 4 5

Vervolgactie HA

1 i Rugpijn: Nee of matig (<7) Hevig (8-10) onderin de rug Hevig (8-10) midden in de rug of hoger

1 i Vegetatieve verschijnselen: Nee Voorbij Ja